

07. oktober 2021

Referat af styregruppemøde 05. oktober 2021 i Silkeborg om revision af regulativ for Gudenåen Silkeborg - Randers

Dagsorden

1. Velkomst og præsentation af dagsorden v/Claus Løwe Klostergård, formand for Klima og Miljøudvalget, Silkeborg Kommune
2. Status og historik for regulativarbejdet v/Morten Horsfeldt Jespersen, natur- og miljøchef, Silkeborg Kommune
3. Juridiske og biologiske rammer for regulativarbejdet v/Casper Katborg, chefkonsulent, Niras
4. Råderum og udfordringer i det videre arbejde med vedligeholdelses-bestemmelser i nyt fælles regulativ v/Jens Albert Hansen, afd.leder Landbrug og Natur, Favrskov Kommune
5. Politisk drøftelse af det videre arbejde med fælles regulativ v/Styregruppens medlemmer
6. De næste skridt, hvad skal der ske nu? v/Jørgen Jørgensen, afd.leder Natur og Vand, Viborg Kommune
7. Eventuelt

Deltagere

Randers Kommune: Formand for Miljø- og teknikudvalget Frank Nørgaard og medlem af udvalget Karen Lagoni

Teknikere: Nels G. Markussen, Michael Jørgen Damm og Morten Fischer Jørgensen

Favrskov Kommune: Formand for Teknik- og Miljøudvalget Anders G. Christensen

Teknikere: Jens Albert Hansen og Christian Overgaard Christensen

Viborg Kommune: Næstformand for udvalget Kai O. Andersen

Teknikere: Thomas Damgaard og Jørgen Jørgensen

Silkeborg Kommune: Formand for Klima- og Miljøudvalget Claus Løwe Klostergård og næstformand for udvalget Flemming Heiberg

Teknikere: Morten H. Jespersen, Charlotte Højbjerg og Poul Hald Møller (referent)

I referatet gengives indholdet af dagsordenspunkterne 2, 3, 4 og 6 i kort form, idet der henvises til de viste slides under gennemgangen, som vedlægges referatet i PDF-format.

Referat

Ad 1. Velkomst og præsentation af dagsorden

Claus Løwe bød velkommen og ridsede dagens program op. Deltagerne præsenterede sig.

Ad 2. Status og historik for regulativarbejdet

Morten H. Jespersen gennemgik historik, resultater og beslutninger i arbejdet med revision af Gudenåregulativet, fra styregruppen blev nedsat i 2015 og frem til i dag. Gennemgangen blev taget til efterretning.

Ad 3. Juridiske og biologiske rammer for regulativarbejdet

Casper Katborg gennemgik de juridiske og biologiske rammer for regulativarbejdet, bl.a. de hensyn ved fastlæggelse af vedligeholdelsesbestemmelser, der skal iagttages i forhold til habitatdirektivet, vandrammedirektivet, naturbeskyttelsesloven mv. Casper nævnte, at hans præsentation kan finde anvendelse som et opslagsværk for de emner, som han gennemgik.

Casper gennemgik konsekvenserne, hvis man ikke kan afvise skade på arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget i et Natura 2000-område, eller skade på bilag 4-arter. Undtagelsesbestemmelser i direktiverne og betingelserne for at tage dem i brug blev også gennemgået, ligesom konsekvenserne af Miljøstyrelsens afgørelse om én ordinær grødeskæring samt Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om den i regulativet anviste kontrolmetode også blev gennemgået.

Ad 4 Råderum og udfordringer i det videre arbejde med vedligeholdelsesbestemmelser i nyt fælles regulativ

Jens Albert Hansen understregede i sit indlæg behovet for et nyt regulativ på grund af de u hensigtsmæssige fejl og mangler i det gældende regulativ, samt klagenævnets seneste afgørelse af juni 2021 med en ny og problematiske anvisning af kontrolmetode til at vurdere, om kravene til vandføringsevnen i Gudenåen er overholdt. Det blev omtalt, hvordan det kan stille vandløbsmyndigheden i en vanskelig situation med risiko for erstatningsansvar ved skader, hvis det ikke i regulativet er klart og kontrollerbart, hvad der gælder for vandløbet.

Jens Albert pointerede, at råderummet ved fastsættelse af vedligeholdelsesbestemmelser synes begrænset på baggrund af afgørelserne fra Miljøstyrelsen og klagenævnet og fremlagde en anbefaling om at beslutte samarbejdet om et fælles regulativ genoptaget. Han omtalte, at kommuner, der ønsker det, kan arbejde sideløbende med at fravige de strenge krav til beskyttelse i direktiverne.

Ad 5. Politisk drøftelse af det videre arbejde med fælles regulativ

Dilemmaet med, at udfordringer med høj vandstand efter vandremuslingen som følge af vandplanter og klimaforandringer, ikke ser ud til at kunne løses med et vandløbsregulativ, blev drøftet. Endvidere blev nødvendigheden af at tilvejebringe et regulativ, der sætter klare rammer for vedligeholdelsen og myndighedens forpligtelser, drøftet. Konsekvenserne for råderummet til fastsættelse af nye vedligeholdelsesbestemmelser i regulativet på baggrund af Miljøstyrelsens afgørelse om grødeskæring blev diskuteret. Helhedsplanen for Gudenåen blev fremhævet under diskussionen i erkendelse af vanskelighederne med at løse oversvømmelsesproblematikken i et nyt regulativ.

Det indgik i drøftelsen, at arbejdet med et fælles regulativ med én ordinær grødeskæring umiddelbart vil kunne igangsættes for at komme videre, suppleret med at afsøge muligheder for individuelle løsninger i de enkelte kommuner, som måtte ønske det.

Styregruppen besluttede, at forvaltningerne i de 4 kommuner på baggrund af Miljøstyrelsens afgørelse teknisk kan arbejde videre med et regulativ med én årlig grødeskæring på 7 meter mellem Silkeborg og Tange Sø, én årlig grødeskæring på 10 meter mellem Tange Sø og Randers samt mulighed for ekstraordinær skæring efter objektive, kontrollerbare kriterier.

De kommuner, der ønsker det, kan arbejde sideløbende med mulighederne for at fravige de strenge krav til beskyttelse i direktiverne.

Der kan parallelt hermed efter behov ske en politisk behandling af spørgsmålene i de respektive kommuner.

Frank Nørgaard kunne ikke tilslutte sig og afgav en mindretalsudtalelse, der vedlægges referatet.

Ad 6. De næste skridt, hvad skal der ske nu?

Jørgen Jørgensen gennemgik proces og tidsplan for udarbejdelse af nyt regulativ, hvor han vurderede, at en teknisk opdatering af udkast til regulativ vil kunne forventes at foreligge til politisk behandling i de 4 kommuner op mod sommeren 2022, mens det straks var vanskeligere at byde ind med den videre tidsplan, som vil være stærkt procesafhængig.

Et oplæg til overvejelse om forankring af det fremtidige politiske arbejde med regulativet i Gudenåkomite-regi blev kort drøftet. Stillingtagen blev udsat til efter kommunalvalget.

Der blev ikke aftalt dato for næste møde i styregruppen.

Ad 7. Eventuelt